УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
75 років
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. в Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVI. Ч. 61. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 2-го КВІТНЯ 1969 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, APRIL 2, 1969 No. 61. VOL. LXXVI.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Вівторок, 1 квітня 1969

З ДЖЕТОВОЇ ЛЯБОРАТОРІЇ В КАЛІФОРНІЇ звітують, що Марінер 7 після 7-го квітня летітиме в напрямі до Марса своїм власним „розумом". 7-го квітня буде мала коректура напрямку лету Марінера 7, зроблена з Землі. Досі були три неправильності в леті Марінера 7 від часу його випущення в дні 27-го березня. Дві з них не вдалося направити, бо інженери не знали їхньої причини. Але ці неправильності самі „направилися", зробивши несподіванку інженерам. Марінер 7 надаватиме телевізійні фота на Землею, коли зближиться до Марса в перших днях серпня. Ціль дослідів Марса — чи є там в повітрі стільки води, щоб могло там існувати життя.

СЕКРЕТАР ТОРГІВЛІ МОРІС Г. СТЕНС передбачає, що ЗСА в цьому році матимуть великий дефіцит в торгівлі з закордоном, який винесе більйони долярів. Стенс не хотів сказати, який високий буде торговельний дефіцит, але боїться, що експорт буде на багато більйонів менший від імпорту. Тому, казав секретар торгівлі, треба і надалі контролі над тим, скільки американських долярів позичається за кордони ЗСА і скільки американські фірми інвестують своїх капіталів в закордонні бизнеси. Контролі домагався Уряд президента Джансона. Республіканський Уряд мусить затримати цю контролю, щоб не допускати до великої втечі долярів із цієї країни.

СТЕЙТОВА ЛЕҐІСЛЯТУРА В ОЛБАНІ СХВАЛИЛА БЮДЖЕТ у висоті 6.4 більйона дол. на фінансовий рік, який починається 1-го квітня ц. р. Найбільше дискусії було над проєктом про зменшення фондів на добродійні цілі в місті Ню Йорк. На цю ціль зменшено фонди на 128 мільйонів дол. Леґіслятура ухвалила деякі обмеження для тих, які бажають користати з добродійности. В місті Ню Йорку виплачують високі допомоги для тих, що на них заслуговують, тому численні люди з південних стейтів переселюються до цього метрополітального міста. Хоч зменшено фонди на допомоги і на медікер, то цілий стейтовий бюджет збільшено на один більйон долярів в порівнянні з минулим фінансовим роком.

ЄГИПЕТСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ҐАМАЛЬ АБДЕЛЬ НАССЕР ЗАЯВИВ у своїй промові на конґресі його партії, Арабської Соціялістичної Унії, що єдина надія на відзискання арабських земель, окупованих в червні 1967 року Ізраїлем — збройна сила арабів. Не відомо, чи Нассер зробив ту заяву з уваги на радикальні настрої в арабських масах, особливо в терористичних організаціях, чи для того, щоб зм'ягшити спротив Ізраїлю і спонукати його до поступок.

БРИТІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ГАРОЛД ВІЛЬСОН ВІДВІДАВ Ніґерію й перевів довгі наради з її диктаторським президентом, генералом Якубу Ґовоном. Він їздив теж на частину зайнятої ніґерським центральним військом території Біяфри, себто збунтованої колишньої ніґерської Східньої провінції, й офіційно запросив лідера Біяфри, полковника Одумеґву Оюкву на зустріч в одній із сусідніх африканських країн. Ґовон погоджується на переговори з Оюкву на принциповій базі територіяльної єдности цілої Ніґерії, з Біяфрою включно, але Оюкву не хоче виректися принципового права Біяфри до самостійности, на базі права самовизначення і волі народу.

КОМУНІСТИ ЗБІЛЬШИЛИ свої впливи серед французьких університетських студентів, дармащо комуністичний відлам в Національній студентській Унії Франції дістав тільки 25% всіх голосів. Однак у Франції такі дивоглядні відносини, що комуністи є там „правіші" від тих радикальних „лівих", які керували минулорічними великими студентськими атантурами й заворушеннями. Всі тодішні лідери втратили свої впливи.

ІРЛЯНДСЬКІ САМОСТІЙНИКИ ЗНАЧНО ПОШКОДИЛИ динамітовим вибухом велику електрівню біля столиці Північної Ірляндії, Бельфасту. Власті переконані, що зробили це ірляндські націоналісти, противники поділу Ірляндії на південну, суверенну Республіку, та північну, підпорядковану зверхній владі британського уряду.

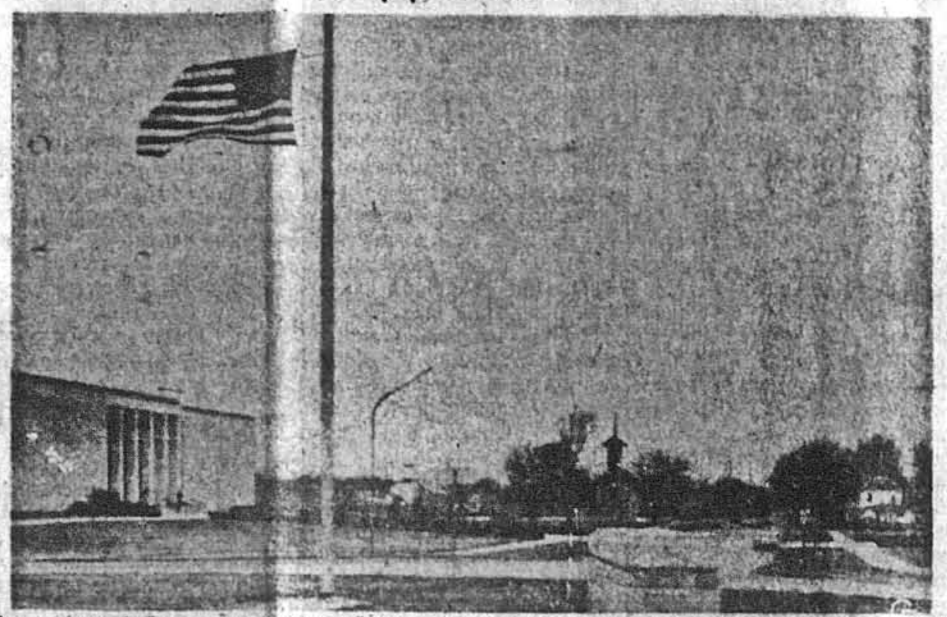
НОВА ВІЙСЬКОВА ВЛАДА У ПАКІСТАНІ ЗАВОДИТЬ спокій у тій державі, що їй грозили повний хаос й анархія від страйків, заворушень і кривавих розправ юрби над державними урядовцями. У Східньому Пакістані, що був тереном найбільш жорстоких подій, відкрито університети й школи, що були закриті від тижнів, а то й місяців. 30 арештованих осіб будуть відповідати перед військовим трибуналом.

ВСЯ СОВЄТСЬКА ПРЕСА ПОМІСТИЛА на своїх перших сторінках повний текст совєтської ноти до Комуністичного Китаю з пропозицією перевести переговори для уточнення кордонів і наладнання взаємних відносин. Водночас совєтські державно - партійні службовики мобілізують „громадську думку" з підтримкою та прославлюванням „поміркованої, мудрої, спокійної і миролюбної" постави совєтського уряду супроти китайських комуністів. За західніми коментарями — це московська тактика задля приєднання собі комуністичних партій Західньої Европи.

Сотки тисяч американців прощалися з президентом Айзенгавером

Вашинґтон. — Тлінні останки покійного президента Д. Д. Айзенгавера в суботу, неділю й понеділок спочивало в Крайовій Протестантській Катедрі та в Ротунді. Сотки тисяч американців прощалися з Покійним, проходячи попри його труну. Впродовж деяких годин попри труну Президента проходили по 1.500 осіб. Перед входом стояли черги довгі на кілька бльоків. Проходили військовики, які колись служили під генералом Д. Д. Айзенгавером, робітники, особи одіті в шовки і в дешеві одіння, ішли королі й президенти держав та голови урядів, автоводії та домашні робітниці. Були військові ветерани різних родів зброї, йшли молоді люди нижче 20 років, стояли в черзі молоді подружжя з дітьми, священики й черниці, урядовці, які давніше тільки здалека могли бачити генерала — президента Айзенгавера. Були й такі в черзі, які не вміли говорити по англійськи, але вони прийшли вшанувати Покійного бо його любили. Довгота черги не зменшувалася, хоч падав час від часу дощ і докучав холод. Старша негритянська жінка, одіта дуже скромно, сказала журналістові, що вона стоїть в черзі, щоб попрощатися з Айзенгавером, бо вона „американська воєнна мати", а Айзенгавер змагав до миру.

АМЕРИКА І СВІТ З ЖАЛЕМ І СМУТКОМ СУПРОВОДЯТЬ ДВАЙТА Д. АЙЗЕНГАВЕРА В ОСТАННЮ ДОРОГУ

Американський прапор, спущений до половини машту, повіває перед будинком бібліотеки ім. Айзенгавера в Абілені, Кензас, недалеко від того місце, де буде похоронений генерал Двайт Д. Айзенгавер.

Вашинґтон. — В понеділок 31-го березня відбувся похорон 34-го Президента Двайта Д. Айзенгавера, в якому взяли участь представники 89-ох держав та найвищі достойники цієї країни. Після похоронних Богослужень тлінні останки Покійного відвезли на залізничну стацію Юніон, звідки поїзд ввечері рушив до Абілен в Кензасі. Похоронні відправи відбулися в Протестантській Національній Катедрі, куди тіло Покійного привезли з Ротунди, де воно лежало від неділі. Тлінні останки Айзенгавера, якого президент Ніксон назвав „дійсним героєм", спочили у звичайній металевій труні, що коштує $80, в яких хоронять членів збройних сил ЗСА, бо так бажав собі Покійник. В Катедрі присутні були члени родини Покійного: його дружина пані Айзенгавер, син Джан і невістка Барбара та внуки Покійного, діти Джана Айзенгавера. Зараз за родиною сидів президент Ніксон із дружиною. Попередній президент Линдон Б. Джансон сидів в дальшій лавці із дружиною. Колишній президент Гаррі С. Труман не міг прибути на похорон з огляду на своє здоров'я, і пані Труман просила вибачення в пані Айзенгавер. Президент Франції де Ґолль очолював поважне число (18) голов закордонних держав. В похороні взяли участь Представники 89-ох країн. Між представниками чужих держав були королі, князі, прем'єри міністрів та високої ранги військовики. Богослужби відбувалися за обрядом Епископальної Церкви, до якої Покійник належав при кінці свого життя. В Катедрі були присутні 2,000 осіб, а на сусідніх вулицях і площах стояли коло 60.000 осіб. Богослужби складалися з читаних молитов та пісень, які разом із хором співали й присутні. Пані Айзенгавер почала була співати та не могла довго брати участи в спільному співі, бо зі зворушення почала плакати. Богослужби відправляли три священики о. Франсіс Б. Сейр — декан Катедри і внук президента Вудро Вільсона, о. Едвард Л. Р. Елсон священик Національної Пресвітерської Церкви, в якій Айзенгавер бував присутній на Богослуженнях під час своєї президентури та епископальний Єпископ у Вашинґтоні — Преосв. Вілліям Ф. Крейтон, який відчитав кінцеву молитву за душу Двайта Д. Айзенгавера. Після відправ у Катедрі тіло Покійного винесли зі святині під час того, як оркестра фльоти відограла композицію „Армі блу". Тіло Покійного завезли автом на стацію Юніон, де на рейках ч. 16 чекав окремий поїзд. Цим поїздом від'їхав покійний Президент до міста Абілен в Кензасі, де він провів своє юнацтво, і де спочине на віки біля свого трилітнього сина, який помер в 1921-му році. Цим поїздом поїхала і найближча родина Покійного та найближчі приятелі. Президент Ніксон полетить на похорон до Абілен аж в середу перед полуднем, бо він зайнятий у Вашинґтоні. Поїзд прибуде до Абілен вночі з вівтірка на середу.

Ніксон конферує з де Ґоллем й іншими чужими достойниками

Вашинґтон. — Президент Ніксон конферував в минулий понеділок 31 березня ц. р. кругло одну годину з французьким президентом Шарлем де Ґоллем, який прибув на похорон Д. Д. Айзенгавера, як також прийняв багато інших чужинецьких достойників. З одними з них він розмовляв тільки коротко, обмінявшись куртуазійними ввічливими реченнями, з іншими нараджувався по суті справ. Для всіх чужинецьких достойників відбулося у Білому Домі вечером прийняття, що його господарями були Президент і його дружина. Воно тривало дві години. До поважних ділових нарад, що їх Президент перевів у тому дні, належали його розмови з американським амбасадором в Південному В'єтнамі Елсвортом Банкером і тамошнім заступником збройних сил ЗСА генералом Ендрю Ґудпастером. Окремо Президент прийняв голову американської делеґації на Паризькій конференції, амбасадора Генрі Кебота Ладжа, який — до речі — був тим, який їздив був весною 1952 року до Парижу переконувати Д. Д. Айзенгавера, тодішнього головного команданта збройних сил НАТО, щоб він кандидував на президента ЗСА від Республіканської партії. Генрі Кебот Ладж був за президентури Д. Д. Айзенгавера амбасадором в Об'єднаних Націях. Президент Ніксон нараджувався також коротко з бельгійським королем Бодуеном. На вівторок 1 квітня ц. р. були передбачені наради Президента з південнов'єтнамським віце - президентом Нґуєном Као Кі, — з австралійським прем'єром Джаном Ґортоном, — з філіппінським президентом Фернандом Маркосом та південно - корейським прем'єром Чунґ Іль Квоном. Він прийме західньо - німецького канцлера Курта Георґа Кізинґера, італійського прем'єра Маріяно Румора, португальського прем'єра Марсельо Каетана, турецького прем'єра Сулеймана Деміреля і голляндського міністра закордонних справ Жозефа Люнса.

89 держав були репрезентовані на похоронах Д. Д. Айзенгавера

Вашинґтон. — 89 держав були репрезентовані на похоронах Двайта Д. Айзенгавера у Вашинґтоні, при чому 66 різних високих достойників, між ними монархи, президенти й прем'єри, прибули спеціяльно з закордону, а 26 країн репрезентували акредитовані у Вашинґтоні амбасадори. Крім держав — Об'єднані Нації були репрезентовані їх генеральним секретарем У Тантом і його заступником Ралфом Банчом, Европейські Спільноти репрезентував діючий голова ради міністрів 6-ох західньо-европейських членських держав, голляндський міністер закордонних справ Жозеф Люнс, а т. зв. СЕНТО — Центральну азійську оборонну організацію — репрезентував її генеральний секретар Турґут Менеменчіоґлю. Деякі високі закордонні гості прибули несподівано, як ось туніський президент Габіб Бурґіба, грецький король Константин, який перебуває в Італії на тимчасовому добровільному вигнанні (він прибув разом з заступником грецького прем'єра, Стиліяносом Патакосом, що вказує на покращані відносини між королем і грецьким урядом), конґолійський міністер закордонних справ Жастен Бомбоко, і багато інших. Єгипет, який не має з ЗСА дипломатичних взаємин, все ж прислав на похорон Д. Д. Айзенгавера дорадника президента Нассера в закордонних справах д-ра Махмуда Фавзі й іншого високого урядовця міністерства закордонних справ, Мохаммеда Раіда. Югославія делеґувала колишнього міністра закордонних справ Коцу Поповіча.

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ ПЕРЕВОДИТЬ ПЕРЕВІРКУ ДІЛОВОДСТВА І МАЙНА УНС

Головна Контрольна Комісія УНС при праці в Головній Канцелярії УНС в Джерзі Сіті. Сидять (зліва) контролери: інж. Іван Ващук, мґр. Іван Гевгрик, д-р Володимир Ґалан, Іван В. Іванчук і Володимир Гірняк.

Джерзі Сіті, Н. Дж. — У понеділок, 1-го березня, тут у приміщення Головної Канцелярії Українського Народного Союзу почалася звичайна річна перевірка діловодства, майна та організаційного стану цієї великої установи, що в цьому році відзначає своє 75-річчя. Перевірку переводить обрана Конвенцією Головна Контрольна Комісія УНСоюзу в складі: д-р Володимир Ґалан — голова, Іван Гевгрик — заступник голови, Іван Ващук й Іван В. Іванчук — секретарі та Володимир Гірняк — контролер. Перевірка, яка триватиме впродовж тижня та яка включає діловодство Канадійської Канцелярії УНС, „Свободи" і „Союзівки", попереджає звичайні річні наради Головного Уряду УНС, які цього року відбудуться, як і в попередніх роках, на Союзівці в тижні від 26-го травня. Це будуть останні звичайні річні наради теперішнього Головного Уряду УНС, бо в наступному 1970-му році вже відбудеться 27-ма з черги Конвенція цієї установи.

ВЛАДИКА ВЕЛИЧКОВСЬКИЙ ЖИВЕ, ПЕРЕВЕЗЕНИЙ ДО МОСКВИ

Преосв. Кир Василь Величковський зі своєю матірію Анною. Фото з 1957-го року

Газета „Вашинґтон Пост" з 17-го березня ц.р., як також інші газети та пресові агенції в тому часі подали вістку, що заарештований на початку цього року органами совєтської поліції у Львові український католицький єпископ Преосв. Кир Василь Величковський помер у совєтському ув'язненні. Тепер з авторитетних і добре поінформованих джерел заперечують цю вістку та інформують, що Владика Кир Василь Величковський живе, але в невідомих ближче цілях був перевезений до „столиці", себто до Москви. Владика Василь (монаше ім'я: Всеволод) та його мати Анна з Теодоровичів походять з давніх священичих родин у Західній Україні. Серед священиків, монахів і монахинь є Сестра Моніка, тепер на Сибіру, та Сестра Йосафата, яка започаткувала будову Дівочої Академії у Факс Чейсі біля Філядельфії. Брат Владики Василя-Всеволода, о. Павло, ЧСВВ, був у Чикаґо, а другий брат живе і душпастирює в Трой, Н.Й. Першу Святу Літургію тоді о. Василь-Всеволод відслужив в селі Шупарці 14-го листопада 1925-го року. Деякий час він місійну працю на Білорусі.

З України одержано нові інформації про самоспалення Василя Макуха і причини засуду Кукси й Москаленка

Ню Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — Згідно з одержаними востаннє докладнішими інформаціями про події в Україні, самоспалення Василя Макуха відбулося на Хрещатику в Києві, біля Стереокіно дня 5 листопада 1968 року. Безпосередньо перед тим, заки Макух обілляв себе бензиною й запалив, він виголосив коротке слово, в якому сказав, що він щойно повернувся з заслання, на якому перебував за свою діяльність в ОУН і в УПА. Повернувшися на Україну, Макух застав там таку жахливу русифікацію й поневолення свого народу, що їх тяжко взагалі й уявити. Щоб запротестувати проти такого беззаконня, вирішив з розпачу спалити себе. Запаливши себе із окликом „Хай живе вільна Україна", Василь Макух почав бігти в напрямі до пам'ятника Ленінові. Там схопили його каґебісти, вкинули у машину першої допомоги й відвезли до лічниці. Вночі з 5 на 6 листопада 1968 року Василь Макух помер. Залишивши дружину і двоє дітей.

Водночас із цим одержано ближчі інформації про факти, що про них була мова в повідомленнях про вироки у зв'язку із діяльністю Українського Національного Фронту. Заарештовані 1967 року студент інституту народного господарства Юрій Москаленко і робітник одного з київських заводів 29-річний Віктор Кукса були засуджені перший на три і другий на два роки ув'язнення суворого режиму за те, що дня 29 квітня 1966 року підняли були на будинку названого інституту синьожовтий прапор з тризубом і написом на ньому „Ще не вмерла Україна, ще її не вбито!" В січні 1969 р. Віктора Куксу, після відбуття ним його вироку, звільнено. Перебував В. Кукса в 11-му виправно-трудовому таборі в Мордовській АРСР.

Українці взяли участь у з'їзді молодіжних організацій ЧССР

Прага (ЯК). — В Чехо-Словаччині відбувся перед двома тижнями установчий з'їзд молодіжних організацій, в якому взяли участь і представники українців. Рада української молоді на Словаччині одержала в центральному правлінні цієї організації 2 місця. До секретаріяту для зв'язків із закордоном запропоновано українського науковця інж. В. Михайлишина. Перед створенням чехо-словацької федерації були всі українці об'єднані в т. зв. Культурному Союзі Українських Трудящих (КСУТ). Тепер українці, що живуть в Чеській Соціялістичній Республіці створили окрему організацію, так звану Українську Культурно-Освітню Спілку (УКОС), статут якої чекає на затвердження. На центральній базі, в рамках федерації, постійно утримується тісне співробітництво всіх українських угрупувань. Почалася також підготовна робота для побудування пам'ятника на могилі О. Олеся в Празі.

Українські журналісти зустрілися з прем'єром Канади

Оттава. — Представники Федерації Етнічної Преси в Канаді, на чолі з Д. Кіршбавмом, редактором газети „Канадскі Словак", відвідали Оттаву, де мали довші зустрічі з прем'єром П. Трудо, міністром закордонних справ М. Шарпом та ін. представниками федерального уряду. До складу делеґації входили від українців: ред. І. Бойко від „Гомону України", ред. Б. Трач від „Поступу", ред. Ч. Доячек від „Канадійського Фармера". Делеґація передала меморіял відносно проблем етнічної преси в Канаді, а в розмовах вияснила свої погляди на внутрішні справи Канади та події в світі. Редактори прохали не підвищувати поштових оплат, бо це може привести до великої кризи в різномовній пресі Канади.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 9118.

Supscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Присмерк комунізму

Маючи на оці сучасну мілітарну силу Совєтського Союзу, наявність атомової зброї в комуністичному Китаї та безоглядну агресивність цих обох держав, багато-хто у світі, зокрема в українській вільній громаді, дуже песимістично оцінюють міжнародну ситуацію. До такого песимізму у чималій мірі причиняється народження у вільних країнах „нової лівиці" та угодівський тон міжнародної ліберальної преси.

Однак, образ міняється, коли поглянути на нього з іншої сторони. Фактом є, що на 55 нових держав, які постали після другої світової війни, ані одна добровільно не прийняла комуністичного устрою. Фактом є, що надії Леніна на „чорний континент", який — вважав він — стане розсадником комунізму на ввесь світ, не здійснилися навіть настільки, щоб бодай одна африканська держава стала комуністичною. Навпаки навіть ті африканські країни, які користуються совєтськими доставами зброї й економічною допомогою, ставляться до комуністів з найбільшим недовір'ям. Совєтські військовики й техніки це знають, і тому в усіх таких країнах, зокрема в Єгипті, живуть власним ґетто, тримаючись осторонь від автохтонів, а місцеві комуністи сидять у в'язницях.

Як ствердив недавно один знаменитий знавець азійських справ, із зростом освіти й державницької свідомости в країнах Азії, недавніх колоніях західніх держав, зростає водночас націоналізм, як забезпека проти загрози комунізму. Територіяльний і чисельний колос — комуністичний Китаї — стоїть далеко позаду Японії, яка після свого розгрому, в 1945 році піднеслась до висот другого, поруч із Західньою Німеччиною, не рахуючи Америки, найбільшого продуцента фабричних виробів для мирного вжитку. Південній Кореї не ворожили, що вона „житиме" — нині вона економічно самовистачальна. Індонезія, замість стати комуністичною, винищила півмільйона своїх комуністів. У різних азійських державах назверх „засуджують" В'єтнамську війну, але „приватно" вдячні Америці за її збройну інтервенцію.

З всесвітньої історії можна навести чимало прикладів, коли назверхня могутність не йшла впарі з дійсною силою і ґарантією тривкости. В Европі, Азії і всередині Совєтського Союзу множаться познаки присмерку комунізму.

Молода Україна

В Україні живе тепер понад 46 мільйонів людей. Не зважаючи на постійну московську політику перемішування націй, тотальна більшість людей на українській землі — українці. За совєтською статистикою відомо, що майже 60% усієї людности в сучасній Україні — це молодь, до того ж ця цифра далі зростає. Окупаційний режим здає собі справу з того, що яка сьогодні молодь — така завтра може бути влада. Іншими словами: від сучасної молоді залежить завтрішнє чи позавтрішнє становище України, як і кожної поневоленої нації.

Українська молодь на Батьківщині у своїй передовій великій частині це студенти середніх і високих шкіл, а понад 400 тисяч студіює ще й заочно, не маючи змоги покинути працю. На майже 400 тисяч зареєстрованих хористів в Україні 75% це молодь. На сотні тисяч театральних аматорів таке ж саме велике число припадає на молодь. Молоді поети очолили рух за пробудження України з післясталінської летаргії. Молоді образотворчі мистці взялися відновляти зліквідовану окупантом школу Бойчука — монументальне мистецтво, всупереч домаганням партії, щоб в Україні творили „мистецтво" лубково-пропагандивного типу. Раз-по-раз у совєтській пресі можна зустріти здивовані або й розлючені вигуки різних „партайманів", стурбованих тим, що не лише старші, а й дехто з молоді ходять до церкви чи молитовного дому. В „Молоді України" був навіть запит, що робити з такими комсомольцями, які два роки тому мали „комсомольське весілля", а цієї зими понесли свою першу дитину христити до церкви.

Московський ґавляйтер в Україні П. Шелест стурбований станом молоді в дорученій йому „республіці". Виступаючи в лютому ц. р. на т. зв. республіканському студентському злеті, що відбувся в Києві, він намагався затушувати зростання національної свідомости серед молоді України, звертаючи все на... „імперіялістичні сили". Ті сили, мовляв, стараються „затруїти свідомість молоді", „підірвати єдність поколінь". Про те, що насправді турбує П. Шелеста і йому подібних — вони не скажуть. Але дедалі виразніше говорить молода Україна.

М. Чировський

НА ГОСПОДАРСЬКІ ТЕМИ

В останніх тижнях декілька питань зосереджували на собі увагу економістів, фінансистів та політиків. Ідеться тут про такі питання, як сповільнення господарсько-ринкового розгону, протидія інфляції, розгін у будівельній промисловості, занепад дисципліни в робітничих спілках та підвищення податків у стейтовому і льокальному маштабах.

Зокрема д и с к утується проблему п е р енаселення землі, яке може вже в недалекій майбутності привести до голодової катастрофи, передусім у деяких країнах Азії та Африки.

Завважується вже, хоч і в сповільненому темпі, прохолодження перегрітого просперитету, який властиво триває вже дев'ятий рік, від часу перебрання влади в ЗСА президентом - демократом Кеннеді.

Хоч ринкові операції переводяться ще на велику скалю, хоч авта продаються краще, як рік тому, хоч розгін в будівельній промисловості на 59% вищий від рівня 1968 року, хоч споживач і далі користується широким кредитом і купує багато, хоч великі підприємства розплянюють свої інвестиції майже на 6,5 більйона долярів, більше як будь-коли за останніх 16 років, і хоч волюмен трансакцій торговельного характеру у лютому 1969 року був на 14% більший, як у лютому 1968 року — все ж таки сповільнення на ринку наявне.

Нові фабричні замовлення від грудня минулого року обнизилися на 200 мільйонів долярів. Це ще не багато, але тенденція існує. Біржові ціни поважно спали, кредит зменшується.

Але найважливішим показником ринкового темпу є сповільнення в рості бруттового народного продукту на 12 або 13 більйонів долярів в обчисленні на річній базі.

Цього частинного ринкового сповільнення бажали провідні господарсько - фінансово - банкові кола, сподіваючись, що воно буде одним із засобів стримання довготривалої та доволі сильної і небезпечної інфляції долара.

Ці кола, так би мовити, „із затамованим віддихом" чекають на вислід ринкової прохолоди та її вплив на стійкість доляра, тобто зменшення інфляційної пресії. Вже в 50-их роках бували різні господарські „чуда", такі як падіння купівельної сили доляра навіть під час ринкової рецесії, тобто загальної ринкової знижки водночас із ростом цін.

Уряд президента Ніксона, більше консервативної орієнтації, як попередній уряд президента Джансона, поважно призадумується над методами поборювання інфляції, тим більше, що давній засіб контролі кредиту виявляється нині мало успішним.

Зокрема споживач майже не звертає уваги на кошти консумпційних позик: чи відсоток високий, чи низький. Він заінтересований передусім у висоті тижневих або місячних рат, байдуже, скільки з тих рат іде на сплачення боргу, а скільки на відсотки. А продавець може рати і їх сплачування розтягати на доволі довгий час, даючи цим принуку консументові не обмежуватися у своїх закупівельних плянах. А це ж було і є, враз із воєнними видатками Уряду, враз із підвищенням цін великими підприємствами та підбиванням платень профспілками, г о л овною причиною інфляції.

Кілька днів тому Пол МекКрекен, головний економічний дорадник президента Ніксона, остерігав підприємців та провідників профспілок, що новий Уряд не буде толерувати їхньої цінової та заробітно - платничої політики, яка п і д є ичуватиме інфляцію. Він закликав ці дві групи ввести добровільну самоконтролю і самообмеження, щоб не провокувати Уряду на якісь примусові заходи. При цьому він запевняв, що Уряд напевно не вдасться до драконівських протиінфляційних заходів, які могли б пошкодити народному господарству і викликати велике безробіття та рецесію.

Але МекКрекен не виключав ступневого застосування інфляційних протизаходів, які можуть сповільнити ринковий темп і навіть дещо піднести відсоток безробітних. Він заповів продовження податкової підвишки з часів Джансона, продовження кредитових протиінфляційних заходів, скорочення федеральних видатків та стремління до федеральної бюджетової надвишки.

В цьому напрямі працюватимуть і поодинокі стейтові уряди, які розпочали нову „рунду" податкових підвишок, хоч їхня мотивація інша. Цим урядам ідеться не так про спинення інфляції, як про збільшення їхніх прибутків в умовинах наростання коштів, зв'язаних з виконуванням їхніх урядових завдань.

І так, у двох стейтах вводять особистий прибутковий податок, а у дванадцятьох стейтах його підносять; корпоративний прибутковий податок впроваджують в одному стейті, а підвищують його в одинадцятьох; оборотовий податок вводиться у двох, а підвищується у чотирнадцятьох стейтах. Вводять або підвищують податок на тютюн, бензину та ін.

Одначе, стабільність доляра слабшає в наявності нової світової грошової кризи, зокрема у Франції, у зв'язку із недавнім генеральним страйком робітників, які домагалися від де Голля збільшення платень. Фінансові експерти вважають, що поважне підвищення заробітних платень підміновує франк і навіть може довести до його девальвації. А це сильно потрясло б і доляром. Швайцарські фінансисти назагал виключають д е в альвацію франка, але допускають захитання його позиції, як і позиції доляра.

З другого боку, заходи Уряду ЗСА для скріплення купівельної сили доляра комплікуються ускладненнями на ринку праці. Останнім часом завважується послаблення дисципліни у рядах зорганізованого робітництва: робітники не хочуть більше слухати своїх профспілкових провідників, відкидають їхні пропозиції колективних договорів праці, влаштовують „дикі страйки". Таке захитання дисципліни в профспілках може серйозно завадити Урядові в його заходах спинити ріст платень, які зростають скоріше, як продуктивність праці, і тим самим стають дуже небезпечним промотором інфляції.

Отакі то короткометражеві тенденції і проблеми економічних процесів в Америці.

У далекометражевому відношенні довший час іде дискусія над загрозою перенаселення землі і з цим наростаючої небезпеки голодової катастрофи.

Внаслідок поступу медицини і гігієни людство зростає у дуже скорому темпі. В час народження Христа на нашій плянеті жило біля 250 мільйонів людей. В 476 році, в добу занепаду Західньо - Римської Імперії, населення землі зросло тільки на 40 мільйонів, тобто виносило 290 мільйонів. 700 років пізніше, в час прийняття Великої Хартії Свободи в Англії, у 1215-му році, людство начисляло 350 мільйонів. В році 1492, тобто в рік відкриття Америки, населення землі досягло 400 мільйонів. Значить, за майже 1500 років людство збільшилося тільки на 150 мільйонів.

Але від того часу темп його зростання у великій мірі прискорився. Під кінець XVIII сторіччя було вже на землі 850 мільйонів людей, тобто за не повних три сторіччя населення подвоїлося. В час вибуху першої світової війни, у 1914 році, було вже людей 1.7 більйона. З вибухом другої світової війни, в 1939 році, тобто тільки через 25 років, число їх досягло 2.2 більйона, на 600 мільйонів більше. За двадцять п'ять років населення землі зросло майже настільки, наскільки зросло воно від часу народження Христа по 1700 рік.

Сьогодні всіх людей на землі є 3.5 більйона, з чого 830 мільйонів живе в Китаї, а 500 — в Індії, де проблема харчів найгостріша. В 2000-му році земля матиме правдоподібно 6.1 більйона мешканців.

Дослідники проблеми перенаселення погоджуються, що при сприятливих умовинах наша земля може вижививти 6 і більше більйонів людей. Але політичні напруження, воєнні перегони і війни не дають людству можливости створити цих умовин.

І цікаво, що на Заході, де загроза голоду найменша, найширше з а стосовується під моральним оглядом проблематичну контролю народжень, як засіб для спинення перенаселення. Зокрема протестантський світ прийняв усі способи контролі народжень. Католицька Церква їх відкидає, додержуючись засади Христа: „шукайте царства Божого, а решта буде вам додана". Подібне становище Православної Церкви і ортодоксального жидівства.

На Сході пропаґанда контролі народжень успіху майже не має, а комуністичні країни навіть матеріяльно заохочують родини мати якнайбільше число потомства. Вони ж бо приготовляються до підбою „гнилого капіталістичного світу".

Учені Заходу гаряче працюють, шукаючи способів добування харчів з дна моря, у т. зв. соняшних фабриках і т. д.

РЕЗОЛЮЦІЇ ЮВІЛЕЙНОГО З'ЇЗДУ СФУЖО

1. Зібрані на Ювілейному Святі 20-річчя Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) у дні 22 березня 1969 р. — Управа СФУЖО і представниці українських жіночих організацій у вільному світі вітають і заявляють свою пошану та відданість Їх Блаженству Верховному Архиєпископові Кардиналові Йосифові Сліпому, як ісповідникові віри і символові української переслідуваної Церкви і страдаючого, але нескореного українського народу на Рідних Землях, та закликають всі українські жіночі організації і їх членство — підтримати всі зусилля у заходах для завершення Українського Католицького Патріярхату.

2. Вітають Єрархів Українських Церков та все духовенство, свідомі великого значення ролі Церкви для українського релігійного і національного життя.

3. Вітають Президента й Управу СКВУ, як представників і виразників української об'єднаної зорганізованої спільноти у вільному світі, та заявляють їм свою співпрацю і піддержку.

4. Вітають українські жіночі організації, їхні Управи і членство у вільному світі та дякують їм за підтримку і громадську співпрацю упродовж 20-ти років нашої спільної діяльности.

5. Вітають українську жінку на Рідних Землях, яка в умовах найважчого лихоліття не заламалася, а є надалі основою родини, виховницею молодого покоління, носієм релігійних і національних вартостей і — не зважаючи на жорстокий гніт окупанта — виховує покоління молодих борців за волю українського народу.

6. Заявляють, що українське зорганізоване жіноцтво у вільному світі докладає і буде докладати всіх зусиль, щоб облегшити її важку долю та наблизити хвилину її визволення.

Голоси читачів

„ЩЕ ПРО ЛИСТОПАДІВЦІВ"

Відповідаю на статтю „Ще про Листопадівців", підписану вісьмома громадянами і вміщену в „Свободі" з 5 березня ц. р. в рубриці „Голоси читачів". З підписаних знайомі мені тільки панове М. Хронов'ят, М. Топорович та д-р Жигмонт Б. Олексин.

Осмілююсь ствердити, що „день 1 листопада 1918-го р. є найсвітлішим днем у новітній історії" не тільки Західньо - Українських Земель, але й всієї Соборної України. День 22 січня 1918 року, хоч прийшов на Східніх Землях України, і то радше дорогою еволюції, бо треба було чекати майже 10 місяців, щоб Центральна Рада проголосила IV універсал, вважають всі українці в світі, за малими виїмками, найбільшим днем в новій історії і святкують його щорічно величаво.

День 22 січня 1919 року найвидатніший, і українці всіх земель давно чекали на нього, але не будь Листопадового Чину не було б свята Соборности. І дуже грубу помилку роблять ті промовці, які на святкуваннях Соборности не згадують Першого Листопада та відновлення держави князів Данила і Льва.

Листопадовий Зрив 1918 року автори згаданої статті порівнюють з Чортківською офензивою, переходом за Збруч та здобуттям Києва. Безумовно, це світлі моменти в нашій історії, крім моменту переходу за Збруч, але вони були можливі тільки завдяки Листопадовому Чинові та геройчній УГА.

Листопадовий Зрив завдячуємо в першу чергу організаторам Центрального Військового Комітету, пор. І. Рудницькому з 15 полку піхоти, чет. Караванові з 19 п. стрільців, хорунжим Бараникові і Ватранові з пресового відділу військової команди та чет. Л. Огоновському з військової поліції (всі з австрійської армії) і тим військовим та цивільним, яких вони безпосередньо чи посередньо вспіли потаємно втягнути в змову названого Комітету.

Звільнення від майже 600-літнього панування наших ворогів західніх українських земель відбулося в останній можливій хвилині „ризиковної л и с топадової ночі та безмежно радісного ранку 1-го листопада, коли переворот удався і на вежі ратуша понад Львовом, з населенням 250 тисяч, в більшості польським, замаяв синьо - жовтий прапор України. Це було справжнє чудо в українській визвольній боротьбі, яке виконали тільки 1400 вояків - українців із роззброєної у Львові австрійської армії, під проводом тільки 66 старшин", — як пише проф. М. Чубатий.

Тут треба ще згадати, що Листопадовий Чин відбувся виключно завдяки твердій поставі проводу Центрального Військового Комітету на чолі, в той час, з сот. Д. Вітовським, подекуди всупереч нашим цивільним політикам з д-ром Е. Петрушевичем у проводі, які все ще вірили, що австрійський уряд добровільно передасть владу на західніх українських землях.

Не хочу твердити, що ці змовники в а в с трійських мундурах були ліпші, відважніші або більше вишколені від наших УСС або від тих українських старшин, підстаршин і стрільців, що були в різних австрійських частинах. Ні, але вони мали щастя, що їм, а не тим іншим, Боже Провидіння дозволило піднести кріс і визволити нашу вужчу Батьківщину. Цей зрив горстки змовників був удатним, але це не значить, що він мусів бути удатним.

Творці Листопадового Зриву дали почин і змогу для організації Галицької Армії, яка в свою чергу по - геройськи обороняла здобутки листопадівців. Коли ж під примусом УГА п е р ейшла Збруч, вона там була найкращою бойовою одиницею, бо армії УНР, розбиті й здеморалізовані, начислювали всього кількадесят тисяч.

Щождо Комітету Виконавців Листопадового Зриву, бо така його незмінена назва, то він фактично є продовженням Центрального Військового Комітету з-перед 50-ох років, до якого майже всі ми належали, бо нас туди втягнули, як змовників його організатори.

За час нашої 50-літньої мовчанки появилася єдина поважна праця про Листопадовий Чин Олекси Кузьми: „Листопадові дні 1918 р." Частину розкиданих по часописах і журналах статтей та спогадів зібрав кол. хор. Д. Микитюк з Вінніпеґу в своїх чотирьох томах історії УГА. Дуже багато цінних історичних даних про Листопадовий Чин пропало враз із смертю його творців, а ветеранські організації не подбали досі про їх збирання. Також досі немає списків тих, що відважилися 1918 р. взяти в руки кріс.

Отже відновлений Комітет ВЛЗ поставив собі за ціль зібрати всі ті, які ще можна, історичні дані та спогади, і написати історію Листопадового Зриву, яка б усунула всі дотеперішні неточності, а також зібрати прізвища листопадівців, які ще можна зібрати. Ніколи й ніде ми не заявляли, що маємо намір організувати членів УГАрмії, хоч більшість з нас була в її рядах. Тому дивним стає, звідки автори статті взяли таку думку. Також дивно нам, чому наш Комітет, який бере свій початок з першої самостійної української військової організації на західніх землях нашої Батьківщини в нових часах, став червоною плахтою для деяких осіб на американському континенті.

Свято віримо, що покликаний до життя Комітет ВЛЗ не принесе розбиття, а, навпаки, пожвавить працю інших ветеранських організацій, головно тих, які мають претенсії на монополь. Ми бажаємо об'єднання всіх українських ветеранських організацій на світовій базі, але з певною автономією для об'єднаних, бо вважаємо, що Братство Усусусів,

(Закінчення на стор. 3-ій)

Д-р С. Самбірський

ВРАЖЕННЯ З ЕВРОПИ

(10)

Іду оглядати найбільшу у світі катедру св. Петра. Виходжу з автобуса перед самою площею св. Петра. На перший погляд це славне місце не справляє враження колосальности. Колони свідчать про вплив Греції та її архітектури.

Перейшовши багато сходів, нарешті я в катедрі. Тут багато людей. Її відвідують тепер так чисельно, як ще недавно гріб президента Кеннеді біля Вашинґтону. Щойно тепер завважую, яка величезна ця катедра.. Дуже оригінально викінчені бані. По правій стороні під вівтарем св. Василія Великого мощі св. Йосафата. Скляна труна всередині дещо освітлена. Можна пізнати лице, очі, зуби, ноги. Питаю одного священика, з якої країни цей святий? (Латина знову стала мені в пригоді). Каже, що зі Слов'янії. Коли зазначаю, що такої країни нема, каже, що з Чехо-Словаччини. Інформую його, що цей святий з України. Він дякує. Провідниця зазначає, що цей святий з XII століття і що ніби ще не знати, звідки він. Отці Василіяни запевнили мене, що незабаром вийде брошура про нашого святого, щоб нею могли користуватись туристи.

Іду на головну копулу, з якої видно цілий Рим, наче на долоні. Її висота з хрестом 132 метри. Незабутнє враження, від якого людина немов п'яніє. Дивлюсь на панораму Риму і роздумую над долею імперій, людства, християнства... В щоденнику я записав: „Добре, щоб колись мої сини побачили цей вид і катедру св. Петра".

Сходжу до підземелля і оглядаю гробниці пап. Біля гробниць Пія XII і Івана XXIII стояли свіжі квіти і горіли лямпади.

У катедрі пам'ятники мистецтва підкреслюють ролю та значення пап в історії Церкви. Ролі Єпископів, духовенства та мирян не відзначено. Сторожі катедри, крім італійської мови, не знають майже ніякої іншої. Лише деякі сестри-монахині знають чужі мови. А шкода, бо в центрі християнства кожний християнин повинен мати можливість розмовитися своєю мовою.

Коли я переповідав враження з оглядин катедри своїм знайомим, то виринула цікава дискусія на тему: чи Апостольська Столиця і катедра св. Петра мали б більшу повагу і значення, якби були в іншій державі? На це питання відповідали, що італійці більші універсалісти, ніж інші народи, і Ватикан в іншій державі міг би мати більше клопотів, ніж в Італії. Зрештою Апостольська Столиця як центр Католицької Церкви відмежувалась від італійської столиці і по довгій боротьбі створила незалежну Чітта дель Ватікано.

Одного дня о годині 9 ранку я вже під ватиканським музеєм, щоб стати в чергу й дістати квиток до одного з найцінніших і найславніших у світі музеїв мистецтва. День, як звичайно тут, соняшний. Вліті взагалі не буває дощу.

Ватиканський музей відомий своїми збірками унікальних високомистецьких експонатів. Збірки приміщені у прекрасному 5-поверховому будинку. Наперед оглянув я зразки примітивного релігійного мистецтва — твори малярів Анджеліко та інших, між ними твори Форлі, що малював дорогими плятиновими фарбами, далі шедеври Рафаеля, Тіціяна, славний образ „Фортуни" Рені, різьбу „Мислителя" Родена, образи Ґреко...

Перед входом до Сикстинської каплиці вражає своїми розмірами образ польського маляра „Собеський під Віднем", де в долині зображено також чубатого запорізького козака. З українського мистецтва я не завважив нічого. Хтось згадував мені, що є українські ікони. Я бачив ці ікони, але вони були позначені як російські.

Незабутнє враження залишає Сикстинська каплиця. „Страшний Суд" неперевершеного Мікель Анджельо на фронтовій стіні вражає своїм незвичайним драматизмом. Заразом цей образ є відбиткою доби ренесансу, в якій жив і творив геній. Мистецьких скарбів цієї каплиці не можна передати в короткому репортажі.

На естетичну насолоду експонатами В а т и канського музею треба було б щонайменше тиждень. Тут хочу підтвердити факт, що мистецтво таки перероджує людину. І так, оглянувши цей музей, я відчув пересит творами клясики. Тому хоч і люблю її та дорожу нею, відчув потребу модерного мистецтва. І, вернувшись з музею, я так і заявив своїм знайомим: „Знаєте — відсьогодні я стаю прихильником модерного мистецтва. Заразом розумію, що воно мусіло з'явитись, як початок нової епохи".

Отець доктор Патрило взяв мене разом з донькою професора Вертипороха та її чоловіком показати українські осередки Риму.

Насамперед оглянули ми Велику Семінарію. В ЗСА припадає один священик на 800 осіб, а серед української громади у вільному світі — один священик аж на 2,000 осіб. З Великої Семінарії видно обведену муром совєтську амбасаду, що займає великий простір з горбом. Це — колишня царська амбасада.

Звідтам поїхали ми оглянути Малу Семінарію. Найбільше тут учнів з Англії. Це гарний будинок майже за містом. Побіч нього за ініціятивою кардинала Сліпого та завдяки жертвенності української еміґрації постав новий осередок — Український Богословський Університет. З черги відвідали ми Сестер Служебниць. „Колись довкруги нас, — оповідала сестра настоятелька, — були розлогі поля, а тепер усе довкруги забудоване. Отже, не тільки ваші американські міста, але й наші европейські міста швидко розбудовуються".

П'ятий осередок — це Сестри Василіянки і шостий — Колеґія св. Йосафата, де живуть оо. василіяни, науковці і братчики. На коридорах завважив я багату збірку світлин українських церков. Було б добре зробити з них копії і примістити їх по українських школах і приходствах у вільному світі.

Українська світська громадка нараховує в Римі коло 10 осіб. Це велика шкода, бо, як я чув, польська громада нараховує коло 2.000 осіб, а російська — коло 3.000.

В Римі збігаються нитки з цілого світу. Тому тут повинен бути хтось, хто протидіяв би зловорожим затіям проти українського народу. Невгнутий характер кардинала Сліпого, широка діяльність архиєпископа Бучка, шляхетна постать о. д-ра Великого сповнюють нас вірою і надією на краще майбутнє. Хочеться сказати словами одного нашого хронікаря: „Якщо б навіть не було Української Католицької Церкви, то треба було б її створити, бо це — українське вікно в широкий світ".

Годі переповідати всі розмови, що я їх відбув у Римі. В тих розмовах я з глибоким зворушенням наново відкрив істину, що Вселенська Християнська Церква — велика духова сила. Тихо, уважно, без поліційної асисти полагоджується в конґреґаціях з а п л у т ані справи з цілого світу. Полагоджується з любов'ю для спасіння людських душ і добра Церкви. Прекрасно відтворила це Софія Шептицька, мати Великого Слуги Божого Митрополита, у своїх спогадах „Молодість і покликання о. Романа".

(Далі буде)

Згадка про Великий Піст в Рідному Краю...

Я хотів би згадати дещо про Рідний Край та порівняти з теперішніми часами тут в Америці. Ми дорослі, добре пам'ятаємо Сиропусну неділю, яку називали Великим пущенням.

Колись в ту неділю рано на Службі Божій не було жадної зміни в церкві, все стояло на місці. Але як люди прийшли на Вечірню, то церква, як не та була.

Побожні жінки скинули всі прикраси. Престоли були накриті фіолетовим темним оксамитом. Свічники прибрані темними стяжками. Не чути веселих церковних пі-пісень.

На закінчення Вечірні священик зворушливо заспівав; „Претерпівий за нас страсті". Яка це була зворушлива хвиля для кожного, деякі люди плакали...

Цілий піст два рази в тижні сходилися до одної хати та відмовляли „Хресну дорогу". Не чути було, щоб сільська молодь співала на селі. Не було шлюбів, співів, музики, танців. Навіть дівчата, як вишивали, або як пряли, то не реготалися, а співали страсних пісень.

Мої бл. п. мама цілий піст кожного дня вечором, слізьми заливалися, як відмовляли „Хресну дорогу". Вони виховували нас, своїх дітей, в релігійному дусі.

Ми годинами молилися вранці й вечором перед спанням. Нам було заборонено їсти й пити будь-що перед ранішньою молитвою.

Ось так ми зберігали піст на Рідній Землі золотого Поділля.

А нині на вільній землі Вашингтона все змінилося. Вже того посту нема.

Латинники третього дня посту мають „попелец". А ми українці католики „нового стилю" робимо запусти з музикою й танцями першого тижня Великого Посту.

Нарікаємо на нашу молодь, що не така, якби повинна бути. Ні! Панство! Ми українці маємо дуже добру молодь. Але батьки самі псують своїх дітей.

На рідних землях України вороги руйнують релігію, а ми тут в добрі самі не дбаємо про релігійне виховання наших дітей.

Пригляньмося, скільки кожної п'ятниці, як відбувається Хресна дорога, приходять старших молитися? Мало! Сама молодь, народжена в Америці, а старші сидять вдома, або деінде, тоді, коли в церкві люди йдуть слідом, дороги, якою вели колись Христа на розп'яття...

Теодор Федоришин

40-річчя бібліотеки ім. Симона Петлюри в Парижі

Париж. — У новому випуску інформаційного бюлетеню Української Бібліотеки ім. Симона Петлюри, в числі з січня 1969 р., поміщені різні матеріяли стосовно можливостей поширення праці бібліотеки, списки жертводавців та ін. Минулого року сповнилось 40-ліття з часу заснування Бібліотеки ім. С. Петлюри в Парижі. Її заснували співробітники і приятелі Головного Отамана Військ УНРеспубліки, і від того часу Бібліотека стала одним із центрів культурно - наукового життя українців у Парижі та й у цілій Франції. Під час другої світової війни Бібліотека зазнала великих пошкоджень від німецького окупанта, однак по війні українці відновили її, хоча в малому, тісному і ніяк уже не відповідному приміщенні. Тепер провадиться збірка на придбання більш придатного будинку під Бібліотеку, що має унікальні листи Симона Петлюри та ін. українських діячів, численний фотографічний фонд, рідкісні документи з часів Визвольних Змагань. До Бібліотеки постійно надходять різні документи й видання, а також пожертви на її утримання і купівлю нового дому.

Пассейк-Кліфтон, Н. Дж.

ВЕЛИЧНИЙ ЮВІЛЕЙ В 100-РІЧЧЯ МАТЕРІ „ПРОСВІТИ"

У неділю 15 грудня 1968 в Укр. Централі при Гові Аве, заходом Української Централі, Рідної Школи, Пластової Станиці та Осередку СУМА, під протекторатом УККА відбувся величавий Ювілей, щоб належно вшанувати в 100-річчя Матірне Т-во „Просвіта". Програма була добірна та вибаглива.

Відкрила Ювілей голова місц. Відділу УККА Марія Стефанів, згадавши теплими словами про те світло, що його понесла „Просвіта" в наші затуркані села, та привітала присутніх просвітян, як колись трудилися на просвітянському ґрунті. Хор „Боян" під дир. Я. Костишина виконав О. Кошиця „Отче наш", Верьовки „Сховалось сонце за горою" та Гайворонського „Живи, Україно". Хор „Боян" вже не потребує похвал — він є гордістю нашої громади, може виступати на найкращих сценах.

Святково-ювілейну доповідь виголосила ред. Ірина Пеленська-Пасіка з Філядельфії. Прелеґентка яскраво змалювала тло, на якому постала наша „Просвіта", на затурканому й безпросвітньому галицькому терені. Які колоди ставили їй поляки, і як молоді люди таки допняли свого, збудивши із глибокого сну велетня українського духа! І цього духа вже не спинила ніяка ворожа навала. Згадала першого голову „Просвіти", і як вона покрила цілою сіткою Галицьку землю, так, що мимо польських перепон — „Просвіта" в 1939 р. вже начисляла 1,600.000 членів. Це завдяки „Просвіті" постали такі наші інституції як Наукове Т-во ім. Шевченка та низка економічних інституцій. Завдяки „Просвіті" піднялись ми на Визвольні Змагання. „Просвіта" поширилась всюди — на Закарпатті, Буковині, Зеленому Клині та врешті й на теренах Америки, Канади, Бразилії, Арґентини і т.д. Прелеґентка звернула увагу, що в 1953 р. на терені Філядельфії постала „Молода Просвіта", яка відігравала колосальну ролю в житті нашої молоді, а тепер необхідно посилити її працю.

Скрипковий Ансамбль Українського Музичного Інституту під кер. проф. Вол. Цісика, в супроводі фортепіяно Б. Покори, виконав Молитву із „Запоражця за Дунаєм" Гулака-Артемовського та М. Фоменка „Спогад про Рідний Край". Радіє душа, коли дивитися на таку нашу молодь. Артист і співак української сцени Іван Самокіш у супроводі п-ні Ліди Сухенко виконав пісні В. Третяка і Кос-Анатольського. Присутні тепло прийняли цей виступ. Наступною точкою була інсценізація „Привіт Просвіті" — вільноручні вправи у виконанні молоді „Рідної Школи", Пласту та СУМА до слів „Як з Бережан до кадри" в супроводі фортепіяна. Петрусь Гнатюк деклямував вірша. Наприкінці В. Мочула рецитував вірша „Просвіті" М. Матієва-Мельника, а на сцені гуртком із книжками в руках дівчатка сиділи й нібн читали із книжок, а ті, що стояли по боках, тримали книжки вгору. Діти виступали в чудових народних строях. Сцену вдало удекорував Д. Мерена. Свято закінчено співом українського національного гимну.

В цей Ювілейний вечір вложив велику працю Вол. Бакалець і за його заходами відбулася гарна виставка книжок.

(пяк)

Дітройт відзначає 40 років боротьби Організації Українських Націоналістів за Українську Державність

Заходом Організації Українського Визвольного Фронту в Дітройті, 31 січня 1969 року відбулась ініціятивна нарада представників організацій і установ Метрополії Дітройту для відзначення сорокрічної боротьби Організації Українських Націоналістів за Українську Державність. На цій нараді вибрано Діловий Комітет в такому складі: д-р Микола Климишин — голова, Михайло Дужий — заст. голови, Антін Кобилянський — заст. голови і голова пресово-проп. ком., Михайло Березовський — заст. голови і голова фінанс. комісії, інж. Володимир Тустанівський — заст. голови, Дмитро Сулима — секретар, Володимир Каськів — фінанс. референт, Богдан Федорак — референт зовн. зв'язків, мґр Василь Щербій — голова програмової комісії, Роман Качмар — голова техн. комісії, Іванна Цісик, інж. Юрій Тис-Крохмалюк, Ярослав Березовський, Іван Терлецький і Мартин Новаківський — члени.

Діловий Комітет на першім засіданні 21-го лютого 1969 р. рішив відзначити 40-річчя боротьби Організації Українських Націоналістів Ювілейним Бенкетом з мистецькою програмою 11 травня 1969 р.

На головного промовця запрошено п. Ярослава Стецька, бувшого Голову Державного Правління з 1941 року, Голову Проводу Організації Українських Націоналістів і Голову ЦК Антибольшевицького Бльоку Народів.

В мистецькій частині виступлять: співак - бандурист Володимир Луців з Англії та Капеля Бандуристок Осередку СУМА ім. Пилипа Орлика з Дітройту під мистецьким керівництвом Петра Потапенка. Подробиці програми в дальших повідомленнях

Проситься всі Організації Дітройту й околиці не влаштовувати імпрез в цьому часі.

Діловий Комітет

Вечори СУЖА у Вашинґтоні і Балтиморі

Перші Вечори Спілки Українських Журналістів Америки у Вашинґтоні — в суботу 22 лютого і в Балтиморі в неділю 23 лютого ц. р. мали форму діялогу між двома членами Головної Управи СУЖА та були присвячені „контроверсійним проблемам". У першому випадку обговорено тему: „Чи існує і що це таке вільна та незалежна преса", а у другому: „Чи ми все ще є емігрантами". Численна публіка на обох вечорах з великим зацікавленням стежила ходом вечора та взяла живу участь в дискусії.

Учасники діялогу М. В. Дольницький з Вашинґтону (голова СУЖА) і д-р Роман Криштальський з Нюарку (секретар СУЖА) займали протилежні становища, однак дискутували в культурний і товариський спосіб.

Модератором у Вашинґтоні був проф. д-р Юрій Старосольський. Він уміло проводив діялогом і накінець зробив висновок, з яким майже всі погодилися що певної точної дефініції, що таке незалежна і вільна преса, не знайдено, і тому варто, щоб наші газети відкрили дискусію на цю тему, бо в нашій громаді панує дезорієнтація в цій справі

Другий Вечір у Балтиморі відкрила мґр. Лідія Лемішка, заст. голови СУА, вітаючи обох прелеґентів, як також вітав член Управи д-р Я. Шавяк, при чому, обоє висловили острах, чи припадком контроверсійна тема: „Чи ми все ще є емігрантами" не пошкодить громаді. Модератором Вечора був інж. Осип Зінкевич. Одна Одна частина публіки підтримала ред. Дольницького, а друга стояла на становищі д-ра Р. Криштальського, що нова еміграція залишиться еміґрантами й еміґрантами є їхні діти.

Дискусія була не менш гаряча як і діялог, але закінчилася мило і приємно при чайку і солодкому що його подали пані із Союзу Українок.

Н. Н.

Нюйоркська Пластова Станиця відзначила 20-ліття свого існування

Молитвою подяки і проханням, щоб Всевишній благословив і на майбутнє працю Пласту — Пластова станиця в Ню Йорку розпочала святкування свого 20-літнього ювілею.

В суботу 8 березня в церкві св. Юра відправлено Службу Божу в намірені Пласту. На ній було присутніх 288 юнаків, юначок і старшого новацтва, понад 100 сеніорів і старших пластунів та близько 100 батьків. Всі пластуни приступили до Св. Причастія. Після Служби Божої в авдиторії школи св. Юра відбувся святочний Апель, а згодом спільне снідання, приготоване Управою Пластприяту. Про 20-літню працю Станиці говорив станичний пл. сен. П. Дорожинський. За жертвенну працю Станиці признано відзначення різних ступенів 27 юнакам і юначкам, 18 старшим пластунам і пластункам і 14 сеніорам.

Група юначок з 18 куреня відспівала кілька пісень, а юначки Марта Зелик, Ізя Павлюк і Славко Шуль продеклямували „Юнацький вірш" Лесі Храпливої, написаний на 20-ліття Станиці.

15-16 березня пластова молодь продовжувала ювілейні святкування Пластовою виставкою. Кожний курінь мав свою окрему виставку. Тут треба сказати, що юначки приготовили свої виставки багато старанніше, як юнаки, а може вони краще зберігають свої хроніки, фото, відзнаки як також експонати виконані для різних нагод на пластові змаги тощо. Зокрема 2-ий курінь юначок, який існує 20 років, як і наша станиця, зберіг дуже багато матеріялів від самого початку свого існування. Виставка 2-го куреня ім Лесі Українки дала добру ілюстрацію не тільки 20-літньої праці куріня, але і Станиці. Жаль, що не можна того сказати про виставку 3-го куріня ім. Гетьмана І. Мазепи, який є також однолітком Станиці.

На новацькій виставці найцікавіші мабуть були знімки з костюмівок. Думаю, між відвідувачами, не одна, сьогодні вже сама мама, переглядаючи ці альбоми, побачила в них себе і на коротку мить пережила ще раз чарівну казку новацьких днів.

В суботу 15 березня на бенкет для відзначення 20-ліття станиці прибули численні представники наших громадських організацій, пластуни та батьки, діти яких виховались і виховуються у пластових рядах. Разом в бенкеті взяло участь 300 осіб.

Заля Українського Народного Дому, як усім відомо, не визначається спеціяльною елеґантністю, але декорації, виконані за проєктом молодого пл. сен. Тараса Гірняка змінили її достеменно. Ширші кола Нюйоркської громади пам'ятають Тараса Гірняка, як оформлювача казки „Летючий корабель" і балету „Попелюшка" Його декорації залі Народного Дому створили атмосферу інтимности, казковости, легкої елеґантности і виразної стилевости в пластовому дусі.

Такими самими словами можна схарактеризувати і цілий перебіг бенкету. На ньому не було довгих промов, безконечних привітів й описувань, в найрожевіших красках змальованих осягів, що є таке притаманне більшості наших святочних бенкетів. І тут незаперечний успіх пластової імпрези.

Після відкриття програми теперішнім станичним пл. сен. П. Дорожинським, в імені всіх станичних, які працювали впродовж 20-ти років промовляв пл. сен. Вуна Раковський, перший станичний нюйоркської станиці. Він сказав, що зроблено в минулому і якими шляхами, на його думку, повинна піти праця в майбутньому. Від Пластприяту говорив перший і довголітній голова — інж. Б. Соболта; він коротко розповів, яку працю вложили і батьки пластової молоді в розквіт нашої станиці. Від всіх громадських установ Ню Йорку промовляв мґр Роман Гуглевич. В своїй дуже короткій промові він підкреслив, що українське суспільство з признанням дивиться і належно оцінює тиху, муравлину, без реклям, працю Пласту.

Одною з перших мистецьких точок програми був вірш „20 років", написаний і виголошений пластункою юначкою У. Близнак. Читачі „Юнака" і „Свободи" мали вже нагоду зустрічатися, правда ще невеликим, але заповідаючим талантом, поетичним доробком У. Близнак. Далі ст. пластуни Вол. Лойко і Ю. Шевчук виконали дві пісні в супроводі гітари. Осип Стецура, який своїм співом чарував не одну вже авдиторію — відспівав, як звичайно чудово, три пісні. Для загалу українського громадянства О. Стецура — добрий співак, для пластової братії він ще і добрий пластун. Акомпаньювала О. Стецурі молода піяністка юначка Ю. Осінчук. Її талант в музичному світі не підлягає дискусії. Дуже вдалою був виступ співочого гуртка юначок 30-го куреня. Ця група, яка складається з 11 дівчат, постала самочинно півтора року тому. Її спів є повний свіжости, ніжности і розуміння музичної культури. Керує групою Квітка Цісик.

Івась Керницький-Ікер, — який виступив з гуморескою, був дійсно, за словами ведучого програмою, Піка П'ясецького, кращий від найсмачнішого шампану, який звичайно подають на ювілеях, а якого на пластовому святі не було.

І на сам кінець про пл. сен. Піка П'ясецького, який провадив програму цілого вечора. Він був головною особою, яка надавала тон цілій імпрезі. Його легкий гумор, надзвичайно спостерегливий дотеп спричинилися до того, що цей бенкет дістав своє власне нештандартне обличчя. Навіть така точка всіх бенкетів, як представлення присутнім діячів організації, яке звичайно занудиує публіку до неможливости, у Піка П'ясецького перетворилася в незвичайно цікаву гумореску. Без злоби, а з дотепом схарактеризував він і представив всіх колишніх станичних до теперішнього включно. Криві дзеркала мають різні кути. Такі, які викликають сміх тому, що вони лише трохи підчеркують певні маркантні риси і такі, які ті риси цілком спотворюють і тоді перестають бути смішними. Криве дзеркало Піка П'ясецького мало цей перший кут. І тому його сатира була дружнім шаржем. Завдяки йому про пластовий бенкет можна сміло сказати, що він не був лише звичайним відзначенням ювілею, але приємною товариською зустріччю.

І ще кілька слів про тих, яких не було видно на чільних місцях за президіяльним столом, які не промовляли і не виступали. Це про Діловий комітет, який посвятив багато тижнів праці, щоб підготовити цю ювілейну зустріч з громадянством. Успішне переведення її є безперечно, заслугою Ділового комітету на чолі з його головою, пл. сен. Ігорем Декайлом.

Треба також згадати, що крім морального успіху був також успіх матеріяльний. Цим останнім всі радіють зогляду на перебудову Пластового Дому. Пластовий Дім це найбільша турбота пластової братії. Це недоспані ночі станичних керівників. Він для них не є лише дім, мертва річ. Він для них майбутнє нюйоркської станиці. Тому дохід з бенкету призначений на перебудову Пластового Дому.

Н. І.

Український лікар робить значний поступ у вивченні артеріосклерози

Вінніпеґ. — Понад 100-тисячний „ґрент"-подарунок Медичної Дослідної Канадійської Ради й інших фундацій уможливив докторові Ярославові Барвінському, який викладає як асистент-професор з хірурґії на медичному факультеті Манітобського університету, зробити значний поступ у розкритті таємниць складної хвороби артеріосклерози і споріднених з нею хворіб. Тепер одна з канадійських фірм працює над випродукуванням, коштом $ 28.000, машини, що її винайшов український науковець Ярослав Барвінський. З допомогою тієї машини, підключеної до хворого пацієнта, можна буде вимірювати ступінь захворювання серця й ін. частин тіла на артеріосклерозу. У приладі будуть використовуватись радіоактивні ізотопи, які абсорбує серце, але хворе серце абсорбує їх значно менше, що й буде першим сигналом про хворобу пацієнта. Газета „Трібюн" ще минулого року в числі з 27 червня інформувала, що з допомогою машини можна буде не тільки встановити хворобу, а й визначити можливу активність для хворого та яких заходів і ліків треба вживати, щоб досягти найкращих наслідків у лікуванні пацієнта. Д-р Я. Барвінський є відомим в українській громаді своєю великою активністю, він є членом УНСоюзу.

ПРОДОВЖЕНО СТУДЕНТСЬКУ ВИСТАВКУ „ВІДДЗЕРКАЛЕННЯ І" У НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — З уваги на великий успіх мистецької виставки „Віддзеркалення І", в якій беруть участь 25 молодих мистців, виставку продовжено. Як і попередньо, вона буде вікрита в залі Літературно-Мистецького Клюбу на 2-ій евню, 4, 5 і 6-го квітня та ще в неділю 13-го квітня. Виставку „Віддзеркалення І" зорганізувала культурно-освітня референтура СУСТА. Шістдесят творів молодих українських мистців очікують зацікавлених, особливо ж старше громадянство, яке не раз запитує: „де наша молодь".

„ЩЕ ПРО ЛИСТОПАДІВЦІВ"

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Братство Дивізійників, Об'єднання б. Вояків УПАрмії та інші краще зуміли зібрати і написати історію своїх формацій, як загальна організація. Це найкраще ілюструє історія Листопадового Чину, яка втратила багато цінного матеріялу через брак своєї організації. Організовані землячтва Тернопільщини, Коломийщини, Гуцульщини та інші не розбивають українського народу написанням історії своїх земель та плеканням своєї культури.

Сподіваємося, що наведені тут думки розвіють всякі сумніви відносно нашого Комітету.

М. Гукуляк

Ванкувер, Канада

Поправка про „Різдвяний подарунок"

У дописі „Різдвяний подарунок" з 12-го березня 1969 р. п. О. Музиченко зробив помилку щодо автора композиції пісні „Бабине літо" — автором якої не є А. Гнатишин, а Д. Січинський.

На обгортці платівки пропущено дані про дириґента. Хочу сказати, що дириґент Жорж Кашає народився в Будапешті, там дістав муз. освіту, там працював як дириґент у місцевій опері, а в часи останньої війни виїхав до Бразилії, де дириґує Симфонічною оркестрою і є постійним дириґентом радіо-Т-В, оркестранти, які супроводили нам на цій платівці, — це члени Симф. оркестри міста Сан Павльо в Бразилії.

Ія Мацюк

ГОЛОВНА РАДА БРАТСТВА УСС

повідомляє Членів Б-ва й Українське Громадянство, що в неділю, 30-го березня 1969 р. відійшов у Вічність

бл. п.

МИКОЛА ЗАХАРКІВ

б. учасник Визвольних Змагань у рядах УСС.

ПАНАХИДА — в понеділок, 31-го березня 1969 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку.

ПОХОРОН — у вівторок, 1-го квітня 1969 р. о год. 9-ій ранку з церкви св. Юра в Ню Йорку на Український Православний Цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ПОДЯКА

Волею Божого Провидіння ненадійно відійшов у Вічність дня 10-го березня 1969 року мій Найдорожчий

МУЖ, БРАТ, ШВАҐЕР та ВУЙКО

бл. п. АНТІН ЗБОРИК

колишній хорунжий Української Галицької Армії, кол. Начальник Скарбового Уряду, діяльний член українських церковних і громадських організацій на еміґрації в Німеччині і в Чикаґо.

Похорони Покійного відбулися в суботу, 15-го березня 1969 р. з похоронного заведення Музики і Сина до Катедри св. о. Николая, а відтак на цвинтар св. Николая в Чикаґо.

У тяжкому горю та смутку складаю щиру подяку Рідним, Приятелям, та Знайомим, які від перших хвилин виявили мені і Родині, своє співчуття, прийшли з моральною допомогою у тяжких хвилинах, Тим, що чисельною участю в Панахидах і похоронах та своїми пожертвами на Служби Божі і квітами віддали останню прислугу Покійному.

Зокрема сердечно дякую Пароховi Катедри св. о. Николая, о. пралатові Петрові Леськові, о. монсеньйорові Ярославові Свищукові, о. Володимирові Климчукові за відправлення Парастасу, Панахид, Заупокійної Служби Божої з похоронними відправами та відпровадження Покійного на Вічний Спочинок. Дякую хорові „Славута" за прегарне відспівання Панахиди, а панові Шнщарові за відповідні церковні співи.

Дякую о. крилошанинові Василеві Соловій, о. крилошанинові Василеві Танчак, о. д-рові Володимирові Гавлічеві, о. Степанові Городецькому та п. Зобніву за переслані співчуття.

Дякую Президентові Каси „Самопоміч" п. Романові Мицикові і п. інж. Павлові Климкові за прощальні слова в каплиці, а мґр. Володимирові Ничасві над свіжою могилою на цвинтарі.

В кінці дякую п. Богданові Музиці — співвласникові похоронного заведення Музика і Син за приготування і взірцеве переведення похоронів Покійного та взагалі всім Тим, що в який небудь спосіб причинилися до вшанування пам'яті Покійного, за всі вислови співчуття та молитви — ЩИРЕ СПАСИБІГ.

Дружина — ІВАННА
Родина в Чикаґо та в Краю

ЗАКЛИК ПРЕЗИДІЇ КУК

Українська Мамо,
Український Батьку!

Дев'ятий Конгрес Українців Канади, що відбувся в жовтні минулого року в Вінніпегу при участі 553-ох делегатів, які репрезентували 29 складових організацій та 18 Відділів КУК від 33-ох осередків українських скупчень в 6-ох провінціях Канади, ствердив, що:

„засвоєння української культури й духовости є залежне в найбільшій мірі від збереження української мови в наших домах, церквах, школах та організаціях".

Збереження української мови — це наш святий обов'язок, і сповнення того великого обов'язку залежить всеціло від нас, українських батьків і матерів, бо лише ми маємо силу зберегти українську мову в наших домах, організаціях та церквах.

Українська Мамо, Український Батьку, пам'ятаймо, що знання нашої рідної мови:

✓ скріпить наше почуття приналежности до великої української культури;

✓ збереже назавжди вартість українського вкладу в багатокультурну скарбницю Канади;

✓ збільшить шанси у виконуванні наших професій та веденні наших підприємств серед українців та інших слов'ян Канади;

✓ українським студентам відкриє доступ до наукових і мистецьких джерел усіх слов'янських народів;

✓ поширить наші успіхи на полі міжнародної торгівлі, міжнародної науки та в дипломатичній службі Канади;

✓ серед не-українських співгромадян Канади збільшить пошану до нас як до громади, а тим самим до кожного з нас зокрема.

У публічних школах провінцій Альберти, Манітоби та Саскачевану тисячі українських дітей вже вивчають українську мову в клясах від 7-ої до 12-ої. Подбаймо, щоб у школи цих провінцій перед кінцем цього шкільного року 1968-69 вписалось на українську мову десятки тисяч українських дітей.

В усіх інших провінціях Канади поробім негайно заходи перед шкільною владою, щоб відкрити кляси української мови там, де є відповідне число українських дітей.

Зберігаючи всі дотеперішні осяги здобуті для української мови в публічних школах та університетах Канади, по всіх українських осередках зачнім негайну акцію за поширення навчання української мови, почавши від першої кляси народних шкіл Канади.

Рівночасно при українських церквах та установах підтримаймо всіми засобами наші приватні дитячі садки, рідні школи й курси українознавства, в яких збережеться дух української культури, без засвоєння якої українська дитина не буде почуватись повновартісним членом нашої української громади, а тим самим і Канади.

Українська Мамо, Український Батьку, збережім українську мову в наших домах для добра наших Українських дітей!

Президія Комітету Українців Канади

Загальні Збори Т-ва Українських Студентів ім. М. Міхновського

Цьогорічні Загальні Збори Осередку Діяльності ТУСМ в Дітройті відрізнялись „чимось" додатнім від того типу імпрез, що їх справила ціху є формалізм: „стільки грошей прибуло", „тільки то вибуло", таку-то „велику роботу проpоблено" і т. д. В цьогорічних Зборах ТУСМ, Осередок Дітройту, які відбулися 9 листопада 1968 р., вичувалась застанова: де і яке місце українського студента серед сотень тисяч занархізованого американського студенства, керованого відомою „невидимою силою" з-під стягу кривавої кремлівської „червоної" зірки, або серед тисячних мас того ж студенства, що займає позицію „моя хата зкраю"...

Звіти з цілорічної діяльности ТУСМ-Дітройт показали, що українські студенти Дітройтської метрополії, зорганізовані в ТУСМ, обрали окремий шлях від двох основних груп американського студенства. Вони на багатьох своїх сходинах вивчали жахливу систему і тактику червоних „лібералів", інакше доктрину жахливого комунізму, заучували способи протидії цій системі й тактиці, а їх можна знайти тільки в діючому націоналізмі, і з такою підготовою брали активну участь, разом з старшим громадянством, у протестних акціях, демонстраціях і т. п. ...

Відрадним явищем в самоосвітній діяльності Дітройтського Осередку ТУСМ було те, що на дискусійні імпрези Осередку запрошували чільних представників старшої нашої громади з короткими доповідями на різні теми, як українська культура, суспільно - політичні проблеми і т. п. Бож гармонійна синтеза того, що досі створено, є фундамент для будови нового, до чого покликані ми нова генерація.

Після звітів та ділової дискусії схвалено діяльність уступаючої Управи і обрано нову Управу на діловий 1969 рік..

Нову Управу Осередку очолив д-р Ярослав Березовський з членами: Яросл. Дуткевич — заступник голови, Г. Дуткевич — скарбник, секретар Марійка Чепурна, реф. зовнішніх зв'язків, Юрій Вонсуль орг. реф. Нестор А. Щербій, прес. реф. (укр. мовою), Роман Савчук — прес реф. (англ. мовою). Контрольну Комісію обрано у складі: М. Хрін, Богдан Савка і Надія Липецька.

Хоч понад п'ятдесят студентів - учасників Зборів — це показне число, однак Дітройтська метрополія з тисячами українських студентів могла б показатись краще.

Після обговорення плянів праці на наступний діловий рік Збори закінчено.

Нестор А. Щербій

ДВІ БОЙКІВСЬКІ ІМПРЕЗИ

• У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ 15-го березня ц.р., в парохіяльній школі при 24-ій і Паплер вулицях, відбувся вже другий з черги Бойківський Вечір. Відкрив його вступним словом голова Комітету Бойківщини о. Ст. Дашо, а проводила ним п-ні Осипа Грабовенська. Декламацію „Наша вітчинонька" Із. Пасічинського виголосила маленька Х. Головчак, а монолог бойківським говором п. з. „Часи сі змінили" — п-ні Ів. Климовська. Показ бойківської ноші, власність п-ні І. Кметик з Ню Йорку, пояснювала проф. Оксана Ґенґало. До новостей Вечора треба зачислити танки „Бойківська коломийка", „Дует" і „Млинок" у виконанні танцювальної групи „Терпсихора" з Джерзі Сити під керівництвом п. Романа Петріни, як також „Бойківське сватання", виконане театральною групою під керівництвом режисера Вол. Шашаровського. Збірні виступи виконали члени СУМА з Філядельфії і Джерзі Сити. Рівночасно відбувалася також виставка. Вечір закінчився гостиною.

• В БОФФАЛО, Н.Й. 23-го березня ц.р. відбулася в Українському Домі „Дніпро" — „Жива газетка Бойківщини", якою проводив її редактор, проф. Олександер Бережницький. У вступній статті були подані основні питоменності Бойківщини, а в дальших уривки із споминів старого бойка про боротьбу з татарами, скарби О. Довбуша, і сучасний стан знищеної Бойківщини над горішнім Сяном. Лист до старенької матері, який писав командир УПА Хрін, відчитала п-на О. Кульчицька, а цікавий спомин про Дрогобич виголосив п. Ігор Чмола. Сучасні бойківські коломийки із Скільщини, вірші М. Тарчанина про Карпати й Бойківщину та бойківські жарти відчитав п. М. Пінкас. Приявні оплесками зложили подяку маестрові М. Борачкові за мистецьке оформлення виставки, яку приявні з увагою оглядали, п. П. Василишинові, який розпочав друк першого числа „Літопису Бойківщини" і п. Ф. Іскалові за намалювання гербу Бойківщини на основі проєкту і зауваг д-ра Романа О. Климкевича. Несподіванкою для всіх був виступ артистів з Торонта, пп. Валька і Р. Лібера та п-ні Наді п.з. „Бойківська гумористика Сергія Карбовича й Івана Шила", яку прийняли учасники газетки гучними оплесками. Між приявними були гості з Торонта і Гамільтону.

(О.Б.)

ТАРЗАН, Ч. 6159. Тарзан хоче поговорити з хлопцем.

Я заведу тебе, професоре, на летовище, де ти зможеш дістати літак до Америки. Мусимо з небезпекою злазити по скелях вділ до джунґлів...

Це не так небезпечно, Тарзане, як тортури, на які я наражався, якщо б лихі вчені виявили були мою готовість розкрити їх і втекти з їхніми тайнами! Покищо небо захоронило моє життя...

Хочу спокійно поговорити з хлопцем. Йому не буде подобатись відійти з відсіль.
Зробім собі, Тарзане, бенкет з великих жаб'ячих ніжок!